

LESNÍ KLUB RATOLEST

Pod nohama pevná zem,
nad hlavou modré nebe,
rukama tvořím celý svět
a v srdci mám slunce tebe.

VZDĚLÁVACÍ KONCEPCE

Lesního klubu

Ratolest

účinná od 7.7. 2025

OBSAH

1. Identifikační údaje
2. Obecná charakteristika
3. Ceník
4. Přijímání dětí
5. Zázemí
6. Rytmus dne
7. Charakteristika vzdělávacího plánu
8. Vzdělávací obsah
9. Integrované bloky
10. Tématické celky
11. Evaluace
12. Etická pravidla

1) IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE lesního klubu RATOLEST

Provozovatel: Spolek pro svobodné vzdělávání Michael

Sídlo: Nám.Míru 11, 285 07, Rataje n/S

IČ: 10927107

Bankovní spojení: 2502001782/2010 (Fio Banka)

Web: <https://waldorfrataje.cz/lesni-klub/>

Adresa lesního klubu: pozemek p.č. 682/11, k.ú. Rataje nad Sázavou

Jednatelé spolku:

Šárka Herrmannová, Martina Váchová

Vedoucí lesního klubu, hlavní průvodkyně:

Martina Váchová

E-mail: martina.vachova@waldorfrataje.cz

Mobil: 731 438 437

- Na základě ustanovení § 7 odst. 2 zákona č. 285/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v platném znění, vydávám jako statutární orgán spolku tuto směrnici.

- Vzdělávací koncepce informuje o fungování LK Ratolest a je závazný pro všechny členy spolku Ratolest, pro děti, které navštěvují lesní klub Ratolest, pro všechny průvodce, dobrovolníky LK Ratolest. Je nezbytnou součástí dohody mezi rodiči a provozovatelem – rodiče dětí registrovaných k docházce jsou povinni se s Provozním řádem LK seznámit nejpozději při podpisu Smlouvy o péči o dítě, případně vždy do 1. září daného školního roku.

Zapsal a schválil hlavní průvodkyně Lesního klubu Martina Váchová

2) OBECNÁ CHARAKTERISTIKA lesního klubu RATOLEST

Lesní klub Ratolest je zařízení typu lesní mateřské školy. Vychází z pedagogického konceptu lesní mateřské školy, který představuje alternativní formu předškolního vzdělávání, která je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Jedná se o typ předškolního zařízení, kde probíhá výchova a vzdělávání primárně v přírodě, obvykle v prostředí lesa. Naše výchovné působení na děti vychází z principů waldorfské pedagogiky

LK Ratolest vzdělává děti od 3 do 7 let a funguje v režimu domácího a komunitního vzdělávání. To je zajištěno průvodci se zkušenostmi se vzděláváním dětí předškolního věku.

Pravidelný provoz LK Ratolest je čtyřdenní (pondělí, úterý, středa, čtvrtek) v době od 8.15 do 16 hodin.

Maximální kapacita dětí je 17, které vždy doprovází dva členové pedagogického týmu (tzv. Průvodci).

Vedení lesního klubu je složen z pěti pozicí. Hlavní průvodce - pedagog, dva průvodci – asistenti pedagoga, pomocný pracovník a koordinátor klubu. Tým se aktivně vzdělává např. Kurzy od ALMŠ, waldorfská pedagogika prvního sedmiletí.

Mimo pravidelný provoz klub pořádá veřejné kulturní a vzdělávací akce, výlety, víkendové pobyty a tábory.

3. CENÍK lesního klubu RATOLEST

Rodič přihlašující dítě k docházce v LK Ratolest se stává vedlejším členem Spolku pro svobodné vzdělávání Michael. Minimální výše členského příspěvku za docházku je stanovena na 5.600 Kč/měsíc/1 dítě, členský příspěvek se platí po dobu 12 měsíců, tj. i během letních prázdnin. Zákonný zástupce, který má 2 děti a více v LK Ratolest (nebo v LK Ratolest a škole Ratolest) může požádat provozovatele o sourozeneckou slevu ve výši 10%.

Pro potřeby pořizování výtvarných potřeb, školních pomůcek a hygienických potřeb je zřízen třídní fond. Příspěvek do fondu činí 800 Kč za každé pololetí.

Úhrady jízdného a vstupného na výlety, kulturní a jiné mimořádné akce hradí rodiče dětí, které se akcí účastní. Požadovanou částku sdělí průvodce rodičům předem a rodiče finanční obnos předají průvodci ráno při předání dítěte.

4. PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ lesního klubu RATOLEST

Zápis dětí do klubu probíhá průběžně, zejména podle zájmu rodičů o docházku a případně volných kapacit klubu. Rodič společně s dítětem navštíví klub osobně a seznámí se s prostředím, zázemím a průvodci.

O přijetí dětí rozhoduje provozovatel, přičemž je pro přijetí rozhodující zralost dítěte pro předškolní docházku, sourozenecké vztahy, věková různorodost skupiny, vyrovnané zastoupení obou pohlaví ve skupině a kapacita klubu.

Při nástupu do klubu rodiče podávají Přihlášku k členství ve spolku Michael, podepisují Smlouvu o péči o dítě, Evidenční list dítěte a jsou povinni se seznámit s Provozním řádem, vzdělávací pedagogickou koncepcí a doporučenou výbavou dítěte.

Vítáme zapojení rodičů do chodu LK.

5. ZÁZEMÍ lesního klubu RATOLEST

Pozemek

LK má k dispozici neoplocený rovinatý travnatý pozemek o celkové rozloze 2238 m čtverečních. Pozemek je přirozeně ohraničen Živým potokem ze strany jedné a vzrostlými keři a stromy na straně druhé. Jeho bezprostřední okolí nabízí tedy rozmanité biotopy ke zkoumání a hře. Na pozemku samotném je umístěno pískoviště a postupně budou vznikat nové přírodní herní prvky.

Jurta

Zateplená jurta s dřevěnou podlahou o velikosti cca 28 m² není připojena k žádné inženýrské síti. Slouží také jako prostor pro stravování (oběd) a tvořivé činnosti. V případě potřeby je vytápěna kamny na dřevo s bezpečnostní ohrádkou. Nad kamny je umístěn sušák na mokré oblečení. Jurta je vybavena v zájmu maximální variability prostoru, velkým jídelním stolem, kapsáři k uložení osobních věcí dětí, stolky, taburety a stoličkami. Dále slouží jako úschovna spacích pytlů dětí a k ukládání dalších pomůcek potřebných k provozu klubu. Je zde umístěna lékárna první pomoci a hasicí přístroj.

Předsálí jurty

Je zastřešený prostor před jurtou, který je rozdělený na dvě části. Vstupní část slouží pro osobní hygienu, ranní a odpolední svačinu i tvořivé činnosti. Nachází se zde várnice pro mytí rukou, várnice s pitnou vodou a čajem, police pro uskladnění dětských batůžků a osobního jídelního vybavení, menší jídelní stolky a sezení.

Vedlejší část, oddělená závěsy, slouží jako „spinkárna“ pro mladší děti a je vybavená postýlkami.

Suché toalety

Pilínové kompostovací toalety s pravidelnou vynáškou se nachází v bezprostřední blízkosti jurty. K dispozici jsou i plastové nočníky.

6. RYTMUS DNE lesního klubu RATOLEST

Je pružně přizpůsobován aktuálním potřebám dětí a změnám počasí.

Převzetí dětí průvodci (8:15-8:30)

Dopolední svačina (9:15-9:40)

Ranní kruh (9:45-10:00)

Volná hra, doladění přípravy zázemí, pobyt v lese (10:00-11:30)

Příprava na oběd, osobní hygiena (11:30-12:00)

Oběd (12:00-12:30)

Možnost vyzvednutí dětí, které ve školce neodpočívají, po obědě (12:30-12:45)

4as odpočinku a po té řízená činnost (12:45-14:00)

Odpolední program v zázemí klubu, svačina, vyzvedávání dětí (14:00-16:00)

Příchod průvodců (7:30-8:00)

Průvodci mají prostor pro nachystání nezbytných věcí pro klidné zahájení dne s dětmi a pro osobní týmové usebrání se.

Převzetí dětí průvodci (8:15-8:30)

V uvedený čas se s rodiči a dětmi sejdeme na stabilně domluveném místě. Přivítáme se podáním ruky, jak s rodiči, tak i s dětmi. Prostřednictvím tohoto gesta v tu chvíli přebíráme zodpovědnost za děti. V 8:30 hod se průvodci s celou skupinou dětí vydají na cestu k jurtě. Po příchodu vybalíme potřebné věci z batůžků (kastrůlky na oběd, svačiny...) Náhradní věcí dětí apod. dopraví průvodci ve speciálním zavazadle.

Dopolední svačina (9:30-9:45)

Děti mají čas vybalit si své svačinky z domova a společně se nasvačí. Posilnění usedáme do ranního kruhu.

Ranní kruh (9:45-10:00)

Nový den zahájíme ranním kruhem. Posadíme se společně do kruhu, pozdravíme se a řekneme si ranní průpověď. Každé dítě má prostor sdílet s ostatními, jak se mu daří apod. – podáváme si skřítku. Dále si říkáme tematické říkanky (např. dle ročního období) s pohybovým doprovodem, zpíváme písničky a hrajeme kruhové hry.

Volná hra, doladění přípravy zázemí, pobyt v lese (10:00-11:30)

Během této doby se společně věnujeme přípravě zázemí pro nadcházející den (přinášíme dříví, sekáme třísky, zaléváme zahrádku, chystáme si „spinkárnu“ pro odpolední odpočinek...). Děti mají také prostor pro volnou hru.

Pravidelné výpravy do lesa: zde mají děti opět prostor pro volnou hru, objevování a zkoumání tajuplného lesního života. Chodíme na různá místa, která tak děti postupně

poznávají a sbíráme inspiraci i přírodní materiály na pozdější tvoření. Vracíme se z lesa zpět do našeho zázemí. Povídáme si, sdílíme zážitky.

Příprava na oběd, osobní hygiena (11:45-12:00)

Po návratu k jurtě se připravujeme na oběd.

Oběd (12:00-12:30)

Děti se zklidní např. prostřednictvím jednoduchých prstových her, společnou průpovědí – říkankou, zahajující oběd si popřejeme dobrou chuť.

Možnost vyzvednutí dětí, které ve školce neodpočívají, po obědě (12:30-12:45)

V tomto čase vyzvedávají rodiče ze školky ty děti, které jdou domů po obědě. Zároveň probíhá úklid po obědě a chystání dětí, které zde zůstávají na odpočinek.

Odpočinek (12:45-14:00)

Mladší děti, které mají potřebu poledního spánku, odcházejí spolu s jedním z průvodců do spinkárny. Každé dítě má svou postýlku s karimatkou (kožešinou) a spacím pytle. Starší děti odpočívají v jurtě při poslechu pohádky. Po té vzniká prostor pro klidné tematické hry, činnosti a tvoření podporující rozvoj jemné motoriky apod.

Odpolední program v zázemí klubu, svačina, vyzvedávání dětí (14:00-16:00)

Děti si chystají svačinky, čas odpolední svačiny je od 14:45-15:15, po té mají děti prostor pro volnou hru. Pak přichází čas uklizení náradí, hraček, materiálů – zkrátka dáváme zázemí do pořádku. Postupně pro děti přicházejí rodiče. Zde prostřednictvím podání ruky předáme zodpovědnost za děti opět rodičům. Máme možnost vyměnit si s rodiči potřebné informace týkající se uplynulého dne, plánů pro dny nadcházející apod. Rozloučíme se a těšíme se na další den.

7. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PLÁNU

Náš vzdělávací plán vychází především z principů waldorfské pedagogiky. Respektující přístup k místní přírodě vnášíme skrze prvky přírodní pedagogiky do spolupráce s dětmi. Naše společné dny mají pravidelný rytmus, který dětem umožňuje zažívat pocit bezpečí a jistoty, posilovat jejich životní sílu a později se tak podílet na formování jejich vlastní sebedůvěry, sebejistoty i sebevědomí. Školní rok je protkán slavnostmi a rituály, skrze které mohou děti v předškolním věku nejlépe vnímat souvislosti, zákonitosti přírody a plynutí času. Zároveň se v těchto lidových tradicích nachází mnoho inspirativních pradávných příběhů, které jsou pro dětskou duši nepostradatelné. Vytváříme bezpečné a láskyplné prostředí pro přirozený vývoj dětí s ohledem na dětské prožívání světa tady a teď. Základními pilíři našeho přístupu jsou volná hra a učení vycházejících z vývojových potřeb dítěte.

Zázemí v zahradě nám dává možnost pozorovat přírodu každým dnem, uvědomovat si, co se kolem nás odehrává a stát se tak plnohodnotnou součástí všeho tohoto dění.

Pracujeme s vědomím toho, jak důležité je, být dětem vzorem – naší úctou a pokorou k matce Zemi, v respektující a laskavé vzájemné komunikaci, ve smysluplné spolupráci. Toto pojetí předškolního vzdělávání klade jisté nároky i na rodiče – vítáme spolupráci při přípravách i následné realizaci jednotlivých slavností, pomoc s péčí o zázemí a pozemky dětského klubu, vlastní iniciativa a tvůrčí aktivity a především zúčastněný vědomý přístup, kdy rodiče ví, co prožívají jejich děti. To vše s ohledem na možnosti a potřeby každého z nás.

Vážíme si toho, že můžeme takto podnětné prostředí pro nás všechny spoluutvářet. S úctou, pokorou, respektem a ochotou učit se novým věcem, čelit výzvám a rozvíjet sebe sama.

8. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vstřícný model kurikula, který neobsahuje direktivní prvky, cíle vzdělání vznikají induktivně, interakcí žáků s připravenou edukační situací. Musíme znát naše prostředí, vědět, co může dětem ukázat. Všímatost průvodce vede děti také děti aby si všímali.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Dítě a jeho tělo

V převážné většině nevytváříme pro děti v lesním klubu Ratolest uměle vytvořené aktivity. S rozmyslem vybíráme prostředí, kde si děti sami nacházejí činnosti, které podporují oblasti smyslů a rozvoj hrubé motoriky. S dětmi chodíme pravidelně na výpravy do volné přírody – lesa či zázemí kolem jurty, které je obklopeno stromy, Živým potokem. Zde musí zvládnout terénní nerovnosti a různorodé počasí. Během volné hry děti například zkouší rovnováhu, válejí sudy z kopečka, skáčou do kaluží, z pařezu, lezou po stromech, sbírají přírodniny, přemísťují břemena, apod. Během dne mají několikrát možnost trénovat sebeobsluhu (oblékání, svlékání, boty, batůžek, toaleta, mytí rukou, apod.) Ve volné přírodě máme ideální podmínky pro zvyšování všímavosti a zostřování všech našich smyslů.

Dítě a jeho psychika

Pravidelnou částí dne je ranní kruh s rytmicko pohybovou částí. Je to bezpečné prostředí pro děti pro vzájemné sdílení a jeho náplní je především rozvoj jazyka a řeči. Pro srozumitelnost denního rytmu zapojujeme pravidelné přechodové rituály (ranní kruh, prstové říkanky a průpovědi před jídlem, svolávací hru na flétnu, zvoneček, vyprávění a čtení pohádek, apod.). S dětmi dramatizujeme vyprávěné příběhy, vyprávíme si a povídáme si. Dětem se přirozeně, díky heterogenní skupině, mění postupně jejich postavení ve skupině. Děti seznamujeme s dobrými zvyky a pravidly a necháváme je prožít určitou míru rizika. Součástí našich rituálů je i narozeninová oslava. Narozeninový den je příležitost, kdy může dítě prožít pocit lásky a přijetí i v kruhu svých kamarádů. Posiluje si vědomí vlastní hodnoty.

Dítě, ten druhý a společnost

Naše pedagogické působení je založené na budování vztahu důvěry a laskavém jednání.

Například ranní přivítání a loučení dítěte s pedagogem probíhá podáním ruky a pohledem z očí do očí. Láskyplné a pečující doteky, objetí, pohlazení, pomoc s oblékáním, ale také naslouchání a hledání dohody. Také uvědomování si pojmu „moje“ – „tvoje“ a umět si říct co je pro mě už moc. Pracujeme na tom, jak se vyrovnat s odmítnutím z druhé strany. Základním kamenem našeho pedagogického působení je „vzor a nápodoba“ . Koloběh roku je prostoupen převážně slavnostmi a rituály našich kulturních tradic. S dětmi pravidelně prohlubujeme vztahy s místní Waldorfskou ZŠ v Ratajích nad Sázavou, jezdíme na výlety do blízkého okolí hromadnou dopravou, navštěvujeme knihovnu, zveme místní řemeslníky na ukázky jejich řemesel (kovář, přadlena), přátelíme se s místní MŠ Rataje, pořádáme programy pro naše rodiče s dětmi a veřejnost v zázemí klubu.

Dítě a svět (EVVO)

Přirozené prostředí okolní přírody je nám cenným zdrojem napojení se roční cykly a rozmanitost dějů v přírodu. Máme možnost se často setkávat s divokou přírodou v rámci fauny i flory. K poznávání přírody, záměrně využíváme všechny smysly. Zažíváme zklidnění v prostředí lesa. Pozorujeme a učíme se pojmenovat změny počasí a přírody v průběhu dne i roku. Necháváme na sebe působit a odhalujeme krásu přírody. Používáme výhradně ekodrogerii plně rozložitelnou v přírodě. Společně s dětmi vaříme na ohni, pěstujeme plodiny na záhoncích. Přírodní zbytky a trávu kompostujeme. V jurtě máme litinová kamna a topíme výhradně dřevem. Dřevo si zajišťujeme sami. Děti pomáhají nosit a zpracovávat dřevo z lesa.. V zázemí není vodovodní přípojka, vodu každý den dovážíme a děti učíme se vzácným zdrojem neplýtvat. Záhonky a květiny zaléváme dešťovou vodou, kdy děti zapojujeme do tohoto procesu. Recyklujeme odpady (plast, papír, směs). Pořádáme bazárky dětského oblečení, podporujeme půjčování knih a další jako výměna semínek na jaře.

9. INTEGROVANÉ BLOKY

1) MATKA PŘÍRODA

- ekologická výchova
- ochrana přírody
- rozvíjení smyslu
- živly

2) LIDOVÁ TVOŘIVOST

- písně a říkanky
- vyprávění a divadlo
- řemesla
- estetické cítění
- rytmus a rituály

3) SVĚT JE DOBRÝ

- vzor a nápodoba
- vztah k sobě a okolí
- komunikace

- sebed péče

4) FANTAZIJNÍ SVĚT

- příběhy a pohádky
- rolové hry
- volná hra
- pozorování

10. TÉMATICKÉ CELKY

- 1 – září – SVATOVÁCLAVSKÉ OBDOBÍ
- 2 – říjen – MICHAELSKÁ DOBA
- 3 – listopad – SVATODUŠNÍ SVÁTKY a MARTINSKÁ DOBA
- 4 – prosinec – ADVENTNÍ a VÁNOČNÍ ČAS
- 5 – leden – TŘÍKRÁLOVÉ OBDOBÍ
- 6 – únor – MASOPUSTNÍ VESELÍ
- 7 – březen – LOUČENÍ SE ZIMOU - MORANA
- 8 – duben – SVÁTKY JARA
- 9 – květen – SLAVNOST ČIŠTĚNÍ POTUČKU A LETNICE
- 10 - červen – SVATOJÁNSKÉ OBDOBÍ

1) SVATOVÁCLAVSKÉ OBDOBÍ

TÉMA

- období hojnosti a sklizně. Děti prostřednictvím vlastních zážitků hlouběji pronikají do souvislosti týkající se úrody. Ladění se na rytmus lesního klubu. Sladění se, přijetí nových dětí a adaptace.

ČINNOSTI

- pozorování co dozrává
- drolení klasů, mlácení cepem
- výroba cepů
- vítr – foukání, čištění zrna od plev
- mletí mouky, zadělávání těsta a pečení placek
- sklizeň úrody na záhoncích
- moštování
- trhání papíru na malé i velké kousky
- ochutnávání jedlých plodů, ovoce a zeleniny
- seznamování s prostředím a okolím
- tematicky laděné písně, říkadla, pohybové hry a tance

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- čas poděkování za hojnost a sklizeň
- otevřenost a přijetí nového nebo nových
- uvědomování si souvislostí
- úcta k jídlu
- hluboký prožitek daného období
- seznamování s tradicemi a lidovými zvyky naší kultury

- respektování hranic pozemku

SLAVNOST – Svatováclavská slavnost s rodiči. Slavíme na nádvoří zámku v Ratajích nad Sázavou společně s ZŠ Waldorfská škola Rataje nad Sázavou

2) MICHAELSKÁ DOBA

TÉMA

- Baboletní paprsky slunce nás prohřívají jen výjimečně. Příroda se zbarvuje a pomalu se s námi loučí. Nastal podzim a přichází temná část roku, děti se učí jak nakládat s ohněm, zažívají podzimní chlad a učí se jak se zahřát, aby jim bylo hezky. Přinášíme téma odvahy a důvěry a chystáme se společně na slavnost – stezku za spícím drakem

ČINNOSTI

- rozdělování ohně
- sběr přírodnin
- navlékání jehlou
- podzimní práce na zahradě
- pouštění draka
- jablečné křížaly
- modelování z hlíny střídá včelí vosk
- práce s nožem
- první vaření na ohni
- vytváření barev z přírodnin
- podpora rozvoje vztahu dítěte k druhým
- ochutnávání jedlých plodů, ovoce a zeleniny
- tematicky laděné písně, říkadla, pohybové hry a tance

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- překonání strachu
- odolnost, způsoby jak se zahřát, překonávání chladu
- důvěra
- zkouška odvahy
- bezpečné zacházení s předměty denní potřeby
- rozvoj sebeobsluhy
- rozvoj schopnosti pečovat o druhé – mladší
- chápání hranic pozemku
- stmelování nově vzniklé skupiny prostřednictvím řízených her a volné hry

SLAVNOST – stezka odvahy za drakem v rámci dopoledního programu, děti a průvodci

3) SVATODUŠNÍ SVÁTKY a MARTINSKÁ DOBA

TÉMA

- Změna nálady přírody, přichází mlhavé dny a ubývá nám světlo a teplo. Dětem přinášíme zamyšlení nad vlastními kořeny, rodinou a domovem, vzpomínkou na předky. Uvědomování si cykličnosti dějů v přírodě, stromy usínají a na jaře se opět probudí. Sv. Martin nám přináší jeden z obrazů lidství- schopnosti rozdělit se, aniž bych musel - soucit. Rovnováha mezi umím přijímat a také dávat

ČINNOSTI

- zamyšlení se „kdo jsou moji předci a odkud pocházím“
- vytváření darů s přírodnin pro naše předky, kteří už nejsou s námi
- výroba lucerniček
- smotávání příze
- pozorování hub a rostlin v okolí
- sběr a zpracování dřeva
- uklízení zahrady
- výroba váhy
- výroba krmítek
- vaření na ohni
- pozorování přírody a plujících mraků
- podpora vzájemné pomoci mezi dětmi
- budování domečku pro skřítky a zvířátka jako rozvoj spolupráce
- tematicky laděné písně, říkadla, pohybové hry a tance

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- prohloubení vztahů ve skupině
- umět nabídnout pomoc
- darovat tolik, abychom a byli jsme schopni další pomoci, obraz sebe péče o vlastní zdroje
- péče o zvěř kolem nás
- rozvoj estetického cítění

SLAVNOST - Svatomartinský průvod slavíme společně s rodiči a ZŠ Waldorfskou školou Rataje nad Sázavou

4) ADVENTNÍ a VÁNOČNÍ ČAS

TEMA

- Slavnost adventní spirály nám přináší obraz cesty do vlastního nitra. Přichází čas očekávání, narození Ježíše – obdarování. Období přináší čas ztišení a zklidnění a následného těšení se a očekávání. Příroda se již nachystala k zimnímu spánku.

ČINNOSTI

- společné postupné stavění betlému, vyprávění o cestě Marie a Josefa do Betléma
- zpívání rorátů, písní, které narození Ježíška teprve oznamují
- výroba věnce
- vyprávění adventních příběhů a zpěv adventních písní
- výroba vánočních přání
- dekorace a ozdoby
- pozorování zvířat v zimě „co dělají“
- učení se správné volby vhodného oblečení do zimy
- vaření na ohni
- péče o teplo v jurtě a bezpečnost v předjurtě
- tematicky laděné písně, říkadla, pohybové hry a tance

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- trpělivost

- zlepšení soustředěnosti na činnosti
- rozvoj fantazie
- rozvoj samostatnosti
- práce se záměrem
- téma obdarování a radosti

SLAVNOST – Adventní spirála s rodiči. Pastýřská hra, divadelní představení kolegií klubu a školy a žáků ZŠ.

5) TŘÍKRÁLOVÉ OBDOBÍ

TÉMA

- začíná být znát že se k nám slunce vrací, kořínky se obracejí na druhý bok, ale příroda ještě odpočívá. Společně s dětmi dovyprávíme příběh o narození Ježíše a příchod tří králů, příběh také dramatizujeme. Zpíváme koledy a písně, které již v textu oslavují jeho narození. Věnujeme se posílení spolupráce a jakým darem může být odlišnost jiného člověka pro nás samé. Předáváme si navzájem, co již umíme a jak tím můžeme prospět celku

ČINNOSTI

- výtvarné techniky zaměřené na spolupráci ve skupině
- činnosti na jemnou motoriku
- pozorování sněhových vloček
- zkoumání skupenství vody
- bobování
- výroba svíček Hromniček
- hledání rostlin, které v zimě nespí
- tvorba krmiva pro ptáky
- pozorování druhů ptáků, kteří k nám létají
- vaření na ohni
- výroba svíček hromniček, máčením
- tematicky laděné písně, říkadla, pohybové hry a tance

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- dovednost - inspirace
- prohloubení trpělivosti v rukodělných činnostech
- úcta a vděčnost
- rozvoj samostatnost a sebeobsluhy, dobré oblečení v zimním období
- péče o osobní věci
- umění požádat o pomoc
- soustředěnost a koncentrace při práci s voskem při výrobě svíček

SLAVNOST – slavnost tříkrálová v rámci dopoledního programu, děti a průvodci

6) MASOPUSTNÍ VESELÍ

TÉMA

- Po dlouhé a temné zimě se den prodlužuje. Nastávají Hromnice – na Hromnice o hodinu více. Únor je měsícem nového počátku a vnitřně cítíme radost z přicházejícího jara. Na děti dýchne radost z masopustního veselí. Jazykové hříčky jsou protkané celý měsícem.

ČINNOSTI

- veselé tance a hry na řemesla
- jazykolamy
- hraní rolí
- protiklady a humorné příběhy
- povědomí o řemeslech, „jaké povolání dělají naše rodiče“ ?
- tvoření masopustních dekorací
- masopustní výzdoba
- návštěva řemeslníka z okolí
- tkaní na rámu
- práce s chybou
- výroba vozembouchu a jednoduchých hudebních nástrojů
- tematicky laděné písně, říkadla, pohybové hry a tance

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- zlepšení hrubé a jemné motoriky
- rozpoznávání míry vyjadřování
- budování emoční inteligence
- ovládat bujaré emoce
- dovednost stříhání - lepení

SLAVNOST – masopust v rámci dopoledního programu, děti a průvodci

7) LOUČENÍ SE ZIMOU – MORANA

TÉMA

zima je definitivně na ústupu, ptáci prozpěvují, objevují se první jarní květiny. Sluneční paprsky prohřívají i nás a těšíme se na příchod jara. Chystáme panáka z klacků a slámy – Moranu, kterou vyneseme o smrtné neděli za zpěvu písní.

ČINNOSTI

- sběr šnečích ulit
- navlékání
- výroba Morany
- první jarní práce – kypření záhonů
- obracení kompostu a pozorování života v něm
- očista - zdravé/nezdravé jídlo
- jarní úklid
- odproštění se od nepotřebných věcí – třídíme rozbité hračky
- hodování střídá střídmost
- pozorování změn v přírodě
- klíčení semen pro jídlo
- pozorování procesu klíčení - pučení
- vaření na ohni
- tematicky laděné písně, říkadla, pohybové hry a tance

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- znalost zdravého jídla
- odpovědnost za svěřený úkol
- vytrvalost při práci
- vyvíjení vůle pro dosažení cíle - práce na záhonech, tkaní

SLAVNOST – vynášení Morany

8) SVÁTKY JARA

TÉMA

Měsíc provázený velikonoční náladou. Jarní atmosféra je plná protikladů. Slunce nám dává sílu, ale není snadné si jí udržet, je třeba o ni pečovat jako o zasetá semínka. Poslední dny v měsíci sbíráme vše odumřelé a staré, uděláme si poté společně velký oheň. Slavíme den země úklidem okolí kolem nás. Na svatého Jiří putujeme do kostela sv. Jiří v nedaleké obci.

ČINNOSTI

- bezpečné zacházení s ohněm
- rytí, hrabání
- úklid lesa a bezprostředního okolí
- hledání čtyřlístků
- setí osení
- zdobení vajec
- vázání uzlů a mašlí
- vaření na ohni
- tematicky laděné písně, říkadla, pohybové hry a tance

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- uvědomování si svých potřeb
- péče o zasetá semena
- téma udržitelnosti
- schopnost věřit a důvěřovat

SLAVNOST – svátek matky Země v rámci dopoledního programu, děti a průvodci

9) SLAVNOST ČIŠTĚNÍ POTUČKU A LETNICE

TÉMA

V tomto období země vydechuje, stromy natahují mizu, tráva je nejšťavnatější, zpěv ptáků na nás doléhá ohlušující silou, láska je téměř viditelná běžnému zraku člověka. Pečujeme o námi zaseté rostliny a usměrňujeme jejich růst. Uvědomujeme si důležitost péče o životodárný zdroj – vodu a naše intenzivní spojení s přírodou, chováme se k ní vlídně

ČINNOSTI

- sběr bylin
- povědomí o koloběhu vody a správné hospodaření s ní
- čištění koryta živého potoka
- čas dokončení tkaných tašek
- sešívání
- hledání a zpracování dřeva na knoflík k tašce

- výroba sirupů z bylinek
- sušení bylin
- svátek matek
- vaření na ohni
- rozpoznávání rostlin a hmyzu dle příručního herbáře
- respekt k živočichům , které potkáváme
- tematicky laděné písně, říkadla, pohybové hry a tance

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- uvědomit si potřeby a důležitosti vody
- správné hospodaření s vodou
- zpracování rostlin
- vyjádření náklonnosti
- pozitivní emoce lásky
- schopnost dokončit dílo
- ohleduplnost k zvířatům a živočichům

SLAVNOST – Potůčková slavnost v rámci dopoledního programu, děti a průvodci

10) SVATOJÁNSKÉ OBDOBÍ

TÉMA

Dochází k největšímu výdechu země. Slunce nás konečně hřeje svými paprsky. Nastává nejkratší noc v roce - bod zlomu. Ačkoliv se nám to nezdá konci období bujení a nastává období zrání. Okamžik, kdy je možné zachytit zemské síly, vyvěrající na povrch. Děti vidí, co budeme sklízet ještě před prázdninami a co až na podzim.

ČINNOSTI

- poznávání širšího okolí kolem nás
- ochutnávání jedlé plody přírody
- koupání v potoce
- výroba na jarmark
- zpracování jedlých plodin, které sbíráme
- péče o vnější prostředí
- loučení se s předškoláky
- sběr devatera bylin
- smyslové poznávání bylin
- spolupráce s živly
- vytí věnečků

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- zažití pocitu, že svět je dobrý
- zvládnutí jemné motoriky
- ovládání emocí
- ohleduplnost k prostředí které využívám
- schopnost pečovat nejen o sebe ale i o druhé

SLAVNOST - **Svatojánská slavnost** s rodiči. Slavíme společně s rodiči a WZŠ Rataje nad Sázavou

11. EVALUACE lesního klubu RATOLEST

KOLEGIUM – pedagogická porada

- 1x týdně
- průpověď
- pedagogické okénko. Společná četba a studium pedagogických textů
- zpětný pohled na minulý týden
- chování a potřeby dětí
- provozní záležitosti
- plán na další týden popř. Slavnosti
- stav potřeb a pomůcek k realizaci vzdělávání
- účast je povinná pro všechny pracovníky v přímé práci s dětmi
- zápis uložen na sdíleném google disk
- kontroluje hlavní vedoucí klubu

VELKÉ KOLEGIUM

ZÁVĚREČNÝ TÝDEN ROKU

- průpověď
- hodnocení tematických celků
- vyhodnocení pozorování dětí
- vyhodnocení práce týmu a sebehodnocení
- provozní záležitosti
- účast je povinná pro všechny pracovníky v přímé práci s dětmi i nepedagogických pracovníků
- zápis uložen na sdíleném google disk
- kontroluje hlavní vedoucí klubu

PŘÍPRAVNÝ TÝDEN

- průpověď
- termíny celého roku
- plán školního roku
- příprava zázemí, úklid
- vize v novém školním roce
- revize rytmu a rituálů
- účast je povinná pro všechny pracovníky v přímé práci s dětmi i nepedagogických pracovníků
- zápis uložen na sdíleném google disk
- kontroluje hlavní vedoucí klubu

OHLÉDNUTÍ

- evaluační zpráva pro rodiče o činnostech, práci s dětmi a dění. Jednou měsíčně.

HOVOR O DÍTĚTI

- 1x měsíčně
- dobrovolné
- setkání dvou průvodců s rodiči. Zamýšlíme se nad klíčovými otázkami o vývoji dítěte
- . zápis uložen na sdíleném google disku
- kontroluje vedoucí lesního klubu

TŘÍDNÍ SCHŮZKY

- 2x za rok
- společný zpěv
- termíny
- spolupráce, brigády
- otázky a odpovědi
- osvěta
- 1 x za pololetí, zasíláme rodičům dotazník reflexe (anonymní)
- zápis uložen na disku google disk a e-mailem rodičům
- kontroluje vedoucí lesního klubu

12. ETICKÁ PRAVIDLA lesního klubu RATOLEST

- chovám se k druhým tak, jak chci, aby se chovali ke mně, respektuji hranice druhého
- jsem samostatný
- konflikty řeším sám, cílem je nalézt vlastní řešení
- řeknu si o pomoc, když to potřebuji
- „Dost to stačí.“ - můžu říct kdykoli (např. ve hře) a druzí to přestanou dělat, když to vysloví můj kamarád, přestanu dělat, co se nelíbí jemu

Etický kodex průvodců

- chováme se k dítěti jako k sobě rovnému
- vedeme děti ke spolupráci, nikoliv k soutěživosti
- podporujeme u dětí jejich vnitřní motivaci
- děti vedeme k samostatnosti a soběstačnosti, podporujeme je, aby danou činnost zvládly svépomocí, ale nebály se říct o pomoc, když to potřebují
- děti se spolupodílí na rozhodování o společných činnostech
- podporujeme děti v rozvoji jejich tvořivosti
- pracujeme s emocemi, nepotlačujeme je
- uvědomujeme si, že jsme pro děti vzorem, chováme se k sobě laskavě, vedeme děti k ohleduplnému vztahu k přírodě a k sobě navzájem, učíme se z chyb
- žijeme v souladu s danými ročními obdobími
- společnými rituály směřujeme k hlubšímu vnitřnímu prožívání souvislostí (v přírodě i v životě)

V Ratajích nad Sázavou dne 8.7.2025

